

Hyvinvointialueelle siirtyvät kuntien työntekijät ja sopimukset kuntouttavassa työtoiminnassa

VATE 01.02.2022 § 108
15/04.00.10/2022

Asian valmistelija vastuuvastuuvalmistelija Kirsi Ruutala, 040 509 3514.

Kuntouttava työtoiminta on sosiaalipalvelu, jota säätelee laki kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001). Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on ehkäistä työttömyyden aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia asiakkaan toimintakykyyn, vahvistaa asiakkaan elämän- ja arjenhallintaa, työ- ja toimintakykyä sekä ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla mahdollisuutta työtoimintaan ja muihin palveluihin. Kuntouttavaan työtoimintaan ohjaututaan aina aktivointisuunnitelman kautta, ja se on tehty työ- ja elinkeinotoimiston, kunnan ja asiakkaan välisenä yhteistyönä. Aktivointisuunnitelmasta säädetään erikseen julkisessa työvoima- ja yrityspalvelulaissa (916/2012), laissa kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) sekä laissa työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (1369/2014). Toimintaa säätelee myös sosiaalihuollon lainsäädäntö sekä työttömyysturvalainsäädäntö.

Kunta on voinut tuottaa kuntouttavan työtoiminnan palvelut itse tai se on voinut tehdä myös kirjallisen sopimuksen kuntouttavan työtoiminnan palveluiden tuottamisesta toisen kunnan tai kuntayhtymän taikka rekisteröidyn yhdistyksen, rekisteröidyn säätiön, valtion viraston tai rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan kanssa. Kuntouttavaa työtoimintaa ei ole saanut hankkia yritykseltä.

Kuntouttava työtoiminta on sosiaalihuollon palvelu, joka siirtyy muiden sosiaalihuollon palveluiden tapaan kunnilta hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023 alkaen. Sosiaalihuoltolain 14 §:n 2 momentin mukaan kuntouttavasta työtoiminnasta on huolehdittava kunnallisena sosiaalipalveluna ja laadittava aktivointisuunnitelma. Hyvinvointialueen tulee huolehtia vuoden 2023 alusta alkaen kuntouttavan työtoiminnan palveluiden riittävydestä alueella tarvetta vastaavasti. Hyvinvointialue voi tuottaa kuntouttavan työtoiminnan palvelut itse, yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkia ne muilta lain tarkoittamilta tuottajilta. Kunta ei voi myydä kuntouttavan työtoiminnan palvelua suoraan hyvinvointialueelle, palvelun myyminen edellyttäisi yhtiön perustamista.

Hyvinvointialueelle siirtyy vastuu asiakkaan palveluiden toteutumisen seurannasta sekä kuntouttavaan työtoimintaan liittyvät viranomaistehtävät. Voimassa olevat sopimukset sote-palveluiden tuottamisesta siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle. Näin ollen, jos järjestöillä tai kuntayhtymillä tai muilla laintarkoittamilla tuottajilla on sopimus kuntouttavan työtoiminnan tuottamisesta kunnan kanssa, sopimus siirtyy hyvinvointialueelle.

Siirtymävaiheessa on tärkeää turvata kuntouttavan työtoiminnan sopimusten voimassaolo vuoden 2023 ajan, jotta asiakkaiden palvelussa ei tapahdu katkeamista. Joissakin kunnissa kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja toimii osa-aikaisesti kuntouttavan työtoiminnan ohjaustehtävissä ja osittain muussa kunnan työllisyyttä edistävässä työssä esim. kunnan työpajalla. Nämä osa-aikaiset työntekijät jäisivät edelleen kunnan tehtäviin. Kuntouttavan työtoiminnan tilojen osalta on selvitettävä erityisesti työpajatilojen yhteiskäytön mahdollisuudet kunnan ja hyvinvointialueen välillä. Etelä-Savon kunnilta pyydetään kuntakohtaista lausuntoa asiasta 15.3.2022 mennessä (kirjaamo@etela-savo.fi).

Valmistelujohtaja Kortelaisen esitys:

Väliaikainen valmistelutoimielin

1. pyytää kuntia laatimaan sopimukset kuntouttavan työtoiminnan tuottamisesta järjestöjen tai muiden palvelujen tuottajien kanssa 31.12.2022 saakka ja liittämään sopimukseen option sopimuksen jatkamisen mahdollisuudesta vuoden 2023 ajan

2. pyytää kunnilta lausuntoa 15.3.2022 mennessä

- kuntouttavan työtoiminnan jatkamisen mahdollisuudesta kunnissa, joissa kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja on toiminut osa-aikaisesti eikä siirtyisi hyvinvointialueen palvelukseen

- kunnan työpajatilojen tai muiden työllisyyden hoitoon tarkoitettujen tilojen käytön mahdollisuudesta kuntouttavan työtoiminnan toimintaympäristönä tai hyvinvointialueelle siirtyvien työntekijöiden työtilana. Ovatko tilat hyvinvointialueen käytettävissä veloituksetta tai edellyttääkö tilojen käyttö vuokrasopimuksen laatimista.

Päätös:

Valmistelutoimielin hyväksyi päätösesityksen.